

Λουίζ Ελίζαμπεθ Γκλίκ (1943-) -Νομπέλ Λογοτεχνίας 2020

Δημήτρης
Συμεωνίδης JP

Αφιέρωμα στην Λουίζ Γκλίκ και μετάφραση στα Ελληνικά για πρώτη φορά των δύο Ποιημάτων της από την συλλογή AVERNO «Περιπλανώμενη Περσεφόνη» και ανάλυση αυτών.

Μέρος Α'

Σύντομα Βιογραφικά στοιχεία

Η Λουίζ Γκλίκ γεννήθηκε στην Νέα Υόρκη στις 22 Απριλίου 1943. Κόρη του Daniel Glück και της Beatrice Glück. Η μητέρα της Ρωσοεβραία και οι παππούδες της Ουγγροεβραίοι.

Από μικρή ηλικία υπέφερε από νευρική ανορεξία όντας μαθήτρια Γυμνασίου μετά

θεραπεύτηκε. Όταν έμεινε στην ίδια τάξη μαθήτρια Γυμνασίου τότε άρχισε ψυχαναλυτική θεραπεία. Επίσης υπέφερε από τον θάνατο της μεγαλύτερης αδελφής της προτού γεννηθεί η Λουίζ. Όπως λέει η ίδια νόμιζε ότι θα πεθάνει ενώ ήθελε να ζήσει. Για επτά χρόνια υπέφερε και αφού υπερνίκησε την ασθένεια διδάχθηκε πλέον πως να σκέπτεται. Σε μία μελέτη της αναφέρει ότι η ασθένειά της ήταν αποτέλεσμα να αποκτήσει ανεξαρτησία από την μητέρα της. Το 1961 τελείωσε το Γυμνάσιο. Όταν ήταν μικρή οι γονείς της, της δίδαξαν την Ελληνική Μυθολογία και κλασικές ιστορίες.

Ως αποτέλεσμα της κατάστασής της, η Glück δεν εγγράφηκε στο κολέγιο ως φοιτήτρια πλήρους φοίτησης. Περιέγραψε την απόφασή της να εγκαταλείψει την τριτοβάθμια εκπαίδευση υπέρ της θεραπείας ως απαραίτητη: «... η συναισθηματική μου κατάσταση, η ακραία ακαμψία της συμπεριφοράς μου κατέστησαν αδύνατες άλλες μορφές εκπαίδευσης». Αντ' αυτού, πήρε ένα μάθημα ποίησης στο Sarah Lawrence College και, από το 1963 έως το 1966, εγγράφηκε σε εργαστήρια ποίησης στη Σχολή Γενικών Σπουδών του Πανεπιστημίου της Κολούμπια, το οποίο προσέφερε ένα πτυχίο για μη παραδοσιακούς φοιτητές. Εκεί, σπούδασε με τη Léonie Adams και τον Stanley Kunitz. Τους δασκάλους της, θεωρεί ως σημαντικούς μέντορες στην ανάπτυξη της ως ποιήτριας. Μετά έφυγε από το Πανεπιστήμιο Columbia χωρίς να πάρει πτυχίο και εργάστηκε ως γραμματέας. Το 1968 σε ηλικία 25 ετών εξέδωσε το πρώτο της βιβλίο με τίτλο "Firstborn". Το 1967 παντρεύτηκε τον Charles Hertz Jr. Ο γάμος κατέληξε σε διαζύγιο το 1968. Το 1971 άρχισε να διδάσκει ποίηση στο Goddard College του Vermont. Το 1973 γέννησε τον υιό της Noah. Πατέρας ήταν ο σύντροφός της John Drapow τον οποίον παντρεύτηκε το 1977 και ο οποίος απεβίωσε το 2019. Το 1980 υπηρέτησε ως διευθύνων σύμβουλος στο New England Culinary Institute που ο σύζυγός της ήταν συνιδρυτής με τον Francis Voigt. Το 1980 το σπίτι της κάηκε ολοσχερώς και έχασε όλα τα υπάρχοντά της. Η τραγωδία αυτή την ώθησε να γράψει το βιβλίο της The Triumph of Achilles το 1985. Το 1984 εργάστηκε

στο Williams College της Massachusetts ως λέκτωρ στο τμήμα Αγγλικών. Το 1990 πήρε διαζύγιο από τον δεύτερο σύζυγό της Συνέχισε να εκδίδει νέα έργα της. Το 1999 διετέλεσε ως ειδικός σύμβουλος στην βιβλιοθήκη του Κογκρέσου. (Library of Congress). Το 1999 εκλέχθηκε Γενικός Γραμματέας της Ακαδημίας Αμερικανών Ποιητών μέχρι το 2005, (Chancellor of the Academy of American Poets). Το 2003 διορίστηκε ως κριτής νεαρών ποιητών στο Yale (Yale Series of Younger Poets,) μέχρι το 2010. Το 2006 εξέδωσε το βιβλίο της Averno. Μετά προσελήφθηκε στο Πανεπιστήμιο Yale και σήμερα εργάζεται ως Επίκουρος Καθηγήτρια. Τον Οκτώβριο του 2020 της απονεμήθηκε το Βραβείο Νόμπελ Λογοτεχνίας. Έχει εκδώσει 14 ποιητικές συλλογές, 2 Ιστορικά Φυλλάδια, και 2 πεζογραφήματα. Έχει βραβευθεί πολλές

φορές.

Πρόλογος

Η φετινή βραβευμένη με το βραβείο Νόμπελ Λογοτεχνίας Louise Elisabeth Glück (1943-) στο βιβλίο της Averno περιλαμβάνει 17 ποιήματα. Το Δεύτερο ποίημα φέρει τον τίτλο **Persephone The Wanderer -First version** και το τελευταίο επίσης φέρνει τον τίτλο **Persephone the Wanderer -Second version**. Έχω μεταφράσει στα Ελληνικά και τα δύο ποιήματα για πρώτη φορά, γιατί δεν έχουν ακόμα μεταφραστεί τα βιβλία της στα νέα Ελληνικά. Έχουν μεταφραστεί βιβλία της στα Ισπανικά, Γερμανικά και Σουηδικά. Η συλλογή των ποιημάτων της Averno (Αρχαίο όνομα Avernus. Μικρός κρατήρας Λίμνης, δέκα μίλια δυτικά της Νάπολης, που θεωρείτο από τους αρχαίους Ρωμαίους η είσοδος στον Άδη). Δεν είναι η μόνη Αμερικανίδα που χρησιμοποιεί μυθολογικές ιστορίες. Είναι οι λεγόμενες «Αναθεωρήτριες της Μυθολογίας». Ο λόγος είναι ότι οι ιστορίες αυτές είναι πασιγνωστές και θέλουν να δώσουν τις δικές τους νεωτερικές ερμηνείες. Η Λουίζ γράφει ποίηση πάνω από 40 χρόνια. Η προσπάθεια της αυτή να μετατρέψει τα Μυθολογικά πρότυπα και να τα συνδέει με τα προσωπικά της βιώματα είναι κάτι σαν ψυχαναλυτική μέθοδος περιγράφοντας τραυματικά βιώματα. Επίσης προσπαθώντας να κάνει ανάλυση του χαρακτήρα της Περσεφόνης χρησιμοποιεί στοιχεία του Φρόϊντ και του Γιούνγκ. Στα δύο ποιήματά με τίτλο η Περιφερόμενη Περσεφόνη χρησιμοποιεί δύο διαφορετικές ερμηνείες. Στο πρώτο ποίημα μας λέει ότι την Περσεφόνη την άρπαξαν από την Δήμητρα και ότι η Δήμητρα τιμωρεί την γη, και στο δεύτερο ποίημα ότι η Περσεφόνη πέθανε. Τα ερωτήματα εδώ είναι αν της Περσεφόνης το σπίτι είναι η γη ή μήπως το κρεβάτι του θεού. Έχει γεννηθεί περιπλανώμενη ή είναι αντιγραφή της Δήμητρας. Εδώ έχουμε μια τραυματική εμπειρία βιασμού και αν έγινε θεληματικά πράγμα που συμβαίνει και στα σημερινά κορίτσια. Η επιστροφή της πολυαγαπημένης κόρης στη γη για τους επόμενους 6 μήνες την έχει

αλλάζει ριζικά.

Τα ποιήματα Περσεφόνη αρχίζουν με την φωνή της ποιήτριας, μα όμως τα ποιήματα περιλαμβάνουν και τις ομιλίες της Περσεφόνης, Δήμητρας, του Ψυχρού Ανέμου και του Δία. Χρησιμοποιώντας και άλλες φωνές μας λέει είναι δείγμα ότι δεν υπάρχουν αυθεντίες. Το πρώτο ποίημα χρησιμοποιεί και τον αναγνώστη. Χρησιμοποιεί τον πληθυντικό «**εμείς και εσείς**», που σημαίνει ότι αυτή ιστορία είναι σημαντική για τους αναγνώστες. Η ποιήτρια όμως απευθύνεται και στον εαυτό της. Με αυτό τον τρόπο επιτρέπει στον αναγνώστη να δει την λογική στα γραφόμενα. Το ποίημα τελειώνει με ερώτηση κατευθείαν στον αναγνώστη: **Ο ποιητής ή η Περσεφόνη ερωτά – Τι θα κάνεις σε περίπτωση που ο θεός είναι μπροστά σου; Η ποιήτρια αφήνει την λύση στον αναγνώστη. Εδώ βλέπουμε τα προσωπικά προβλήματα μέσα από τον μύθο που διαφοροποίησε η ποιήτρια.** Στην ουσία η ποιήτρια αποκαλύπτει πτυχές του εαυτού της από την παιδική ηλικία. Σαυτό το ποίημα η Λουίζ χρησιμοποιεί εικόνες από το έργο της "Echoes". Αναφέρει ότι «Όταν ήταν ακόμα πολύ μικρή, οι γονείς της ήλθαν να μείνουν σε μια μικρή πεδιάδα με βουνά γύρω που λεγόταν Περιοχή Λίμνης. Από την κουζίνα μπορούσες να δεις τα βουνά σκεπασμένα με χιόνι ακόμα και το καλοκαίρι». Τώρα το ποίημα Περσεφόνη κάνει αναφορά « Περιοχή Λίμνης». Το χιόνι συμβολίζει την παραμονή της Περσεφόνης στον Κάτω Κόσμο. **Χιόνι, Χειμώνας και Θάνατος γίνονται συνώνυμα.**

Η Περσεφόνη θεωρεί την μάννα της όχι πρωταγωνίστρια της ιστορίας αλλά τον εαυτό της. Με λίγα λόγια εδώ βλέπουμε την σύγκρουση μεταξύ μάννας και κόρης. Είναι η εφηβική ηλικία της ποιήτριας. Στην συλλογή Averno η ποιήτρια κατορθώνει να αποκαλύψει αυτοβιογραφικές λεπτομέρειες για τον εαυτό της, χρησιμοποιώντας τις εμπειρίες της ενώ ασχολείται με μυθικές ιστορίες. Χρησιμοποιεί την μέθοδο «**Μεταμορφολογιών**». Στο ποίημα Περσεφόνη διαβάζοντάς το έχουμε μία απάντηση για τον φόβο του θανάτου.

Με το να θέλει η ποιήτρια να συμμετάσχουν οι αναγνώστες προσπαθεί περισσότερο να δώσει έμφαση στην συλλογική ανάμνηση παρά στην προσωπική, ιδέα του Καρλ Γιούνγκ. Δηλαδή ιστορίες από γενεά σε γενεά. Η ποιήτρια θέλοντας να φέρει προσωπική ειρήνη με το να επαναλάβει την μυθολογική ιστορία επιτρέπει και στους αναγνώστες να βρουν την συλλογική ειρήνη. Με αυτό τον τρόπο οι αναγνώστες ξαναδιαβάζοντας αναρωτιούνται για την ζωή τους. Η ποιητική φαντασία και η δημιουργία της τέχνης, έχει τη δυνατότητα να επηρεάσει τους αναγνώστες καθώς και τους συγγραφείς και τους αφηγητές. Με το να συμπύσσει την νέα ιστορία με την μυθολογική με τρόπο μετα-εξομολόγησης, η Λουίζα ομιλεί όχι μόνο στους σύγχρονους ανθρώπους, αλλά και για τις ιστορίες που έχουν ανα-συνθέσει οι σύγχρονοι άνθρωποι και που έχουν ξανακούσει και διαβάσει δια μέσου των αιώνων.

Η συνέχεια στην έκδοση της επόμενης Παρασκευής